

การแสวงหาสารนิเทศเพื่อการตัดสินใจเลือกคณะในสถาบันระดับอุดมศึกษา
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในกรุงเทพมหานคร



นางสาวยุพิน แสงทอง, 2494-

ศูนย์วิจัยทรัพยากร

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

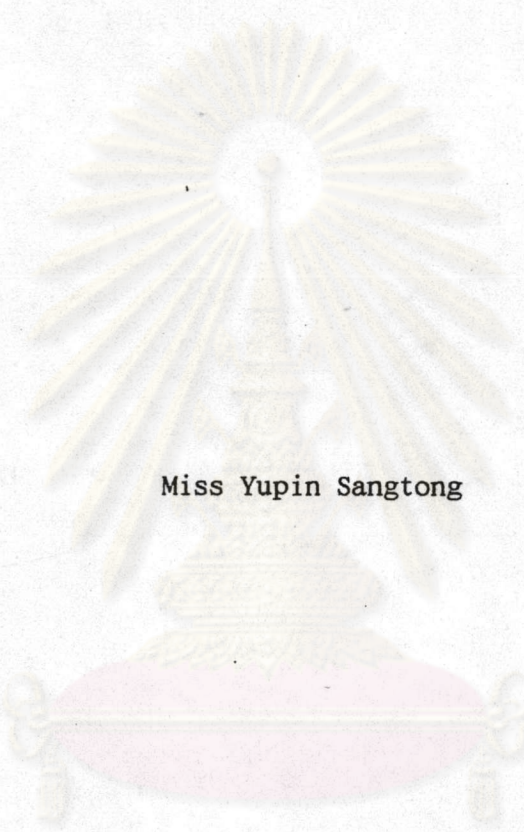
พ.ศ. 2537

ISBN 974-584-894-8

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

I 15643025

INFORMATION SEEKING OF MATHAYOM SUKSA VI STUDENTS
FOR SELECTING FACULTIES IN INSTITUTE OF HIGHER EDUCATION
IN BANGKOK METROPOLIS



Miss Yupin Sangtong

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts

Department of Library

Graduate School

Chulalongkorn University

1994

ISBN 974-584-894-8

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การแสวงหาสารนิเทศเพื่อการตัดสินใจเลือกคณะในสถาบันระดับ
อุดมศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในกรุงเทพมหานคร
โดย นางสาวยุพิน แสงทอง
ภาควิชา บรรณารักษศาสตร์
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร. ประภาวดี สืบสนธิ์



บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร.สันติ ถังสุวรรณ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์พรพนิตกุล กุลบุญ)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ ดร. ประภาวดี สืบสนธิ์)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ศจี จันทวิมล)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประยงค์ศรี พัฒนกิจจารุณ)

พิมพ์ต้นฉบับบทคัดย่อวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสี่เหลี่ยมนี้เพียงแผ่นเดียว



ยพิน แล่งทอง : การแสวงหาลำรนิเทศ์เพื่อการตัดสินใจเลือกคณะในสถาบันระดับอุดมศึกษา
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในกรุงเทพมหานคร (INFORMATION SEEKING OF
MATHAYOM SUKSA VI STUDENTS FOR SELECTING FACULTIES IN INSTITUTE OF
HIGHER EDUCATION IN BANGKOK METROPOLIS) อ.ที่ปรึกษา : รศ.ดร.ประภาวดี
สืบสนธิ์, 150 หน้า. ISBN 974-584-394-8

การวิจัยนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาลำรนิเทศ์ที่นัก เรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 แล่งหาเพื่อใช้
ตัดสินใจเลือกคณะในสถาบัน ระดับอุดมศึกษา ช่องทางการแสวงหาลำรนิเทศ์ แหล่งลำรนิเทศ์ที่นักเรียน
เลือกใช้ ลำเหตุในการเลือกแหล่ง ความพึงพอใจต่อลำรนิเทศ์ที่ได้รับจากแหล่งนั้น รวมทั้งปัญหาและ
การแก้ปัญหาระหว่างการแสวงหาลำรนิเทศ์

ผลการวิจัยพบว่า ลำรนิเทศ์ด้านสังคมเป็นลำรนิเทศ์ที่นักเรียนแล่งหาเพื่อการตัดสินใจเลือก
คณะในระดับมากเป็นอันดับแรก โดยมี ตนเอง ซึ่งหมายถึง ความรู้ ความคิด และประสบการณ์ที่สะสมอยู่
ในตน และอาจารย์แนะแนว เป็นแหล่งลำรนิเทศ์ 2 แหล่งแรกที่นักเรียนใช้แล่งหาลำรนิเทศ์ ด้วยเหตุผล
ที่ให้ลำรนิเทศ์นำมาประกอบการตัดสินใจเลือกคณะได้ รวมทั้งให้ข้อมูลที่เข้าใจง่าย ในระดับที่เท่ากัน
นักเรียนมีความพึงพอใจมากต่อลำรนิเทศ์ที่ได้รับจากแหล่งลำรนิเทศ์ดังกล่าว ช่องทางลำรนิเทศ์ที่นักเรียน
เลือกใช้มากกว่าช่องทางอื่น คือ ตนเอง ส่วนเรื่องปัญหาในการแล่งหาลำรนิเทศ์ พบว่า ปัญหาข้อมูลมี
น้อย และผู้ให้คำปรึกษามีน้อยไม่เพียงพอแก่ความต้องการ เป็น 2 ปัญหาแรกในการแล่งหาลำรนิเทศ์
เพื่อการตัดสินใจเลือกคณะ ปัญหาดังกล่าวให้นัก เรียนแก้ไขด้วยการหาข้อมูลเพิ่มเติมและหาแหล่งข้อมูลใหม่
มากกว่าวิธีอื่น

ผลการวิจัยนี้สามารถนำไปเป็นแนวทางแก่อาจารย์แนะแนวและบรรณารักษ์ห้องสมุด โรงเรียน
มัธยมศึกษาในการจัดหาทรัพยากรลำรนิเทศ์ได้ตรงตามความต้องการของนักเรียน รวมทั้งเป็นแนวทางใน
การจัดกิจกรรมเกี่ยวกับการศึกษา ต่อ ได้สอดคล้องกับความต้องการของนักเรียน

ภาควิชา บรรณารักษศาสตร์
สาขาวิชา บรรณารักษศาสตร์และลำรนิเทศ์ศาสตร์
ปีการศึกษา 2537

ลายมือชื่อนิสิต *[Signature]*
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา *[Signature]*
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม -

C310510 : MAJOR LIBRARY AND INFORMATION SCIENCE
KEY WORD: INFORMATION SEEKING/ SECONDARY SCHOOL/ SELECTING FACULTIES

YUPIN SANGTONG : INFORMATION OF MATHAYOM SUKSA VI STUDENTS FOR
SELECTING FACULTIES IN INSTITUTE OF HIGHER EDUCATION IN BANGKOK
METROPOLIS. THESIS ADVISOR : ASSO. PROF. PRAPAVADEE SUEDSONTHI, Ph.D.
150 pp. ISBN 974-584-894-8

The Objectives of this research are to study the information seeked by 263 Mathayom suksa VI students for making decision in selecting faculties to pursue higher educations; the information channels and information sources chosen to seek information, and the satisfaction about information received from those sources. In addition, the problems and the ways to solve the problems are studied as well.

The research findings are that most of the information the students seek in order to help them select faculties is social information. The students themselves and guidance teacher are the first two significant information sources due to the cause that both sources can give relevant information that help making decision and the received information is easy to understand. The students are much satisfied with the information gained from these sources. In the case of problems in information seeking, lack of information they need and lack of counselors who can give some useful advices are the first two problems.

Result from this study are implementable for the guidance teachers and school librarians in the secondary schools to collect and manage information, as well as to arrange some activities related to continuing education in order to respond to the needs of the students.

ภาควิชา..... บรรณารักษศาสตร์.....
สาขาวิชา..... บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์.....
ปีการศึกษา..... 2537.....

ลายมือชื่อนิสิต.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....



กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความอนุเคราะห์อย่างยิ่งจาก รองศาสตราจารย์ ดร. ประภาวดี สิบสนธิ ซึ่งได้ให้คำแนะนำ ตรวจสอบแก้ไข พร้อมทั้งให้กำลังใจมาโดยตลอด ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์พรณิคมล กุลบุญ รองศาสตราจารย์จี จันทวิมล และผู้ช่วยศาสตราจารย์ประยงศรี พัฒนกิจจรรย์ ที่ให้ความช่วยเหลือ แนะนำ จนวิทยานิพนธ์สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

ขอขอบพระคุณอาจารย์แนะแนวและนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2535 โรงเรียนบางกะปิ โรงเรียนเทพศิลา โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาน้อมเกล้า โรงเรียนเทพศิรินทร์ร่มเกล้า และโรงเรียนสตรีศรีอยุธยาที่ให้ความช่วยเหลือ และความร่วมมือเป็นอย่างดี

ขอขอบพระคุณผู้ใกล้ชิดทุกท่านที่ช่วยเหลือ ห่วงใย และให้กำลังใจ ขณะทำงานครั้งนี้เป็นอย่างดี

ยุพิน แสงทอง

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย



สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ญ
ตารางภาพ.....	ฉ
บทที่	
1. บทนำ.....	1
ความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	3
แนวเหตุผล.....	3
ขอบเขตของการวิจัย.....	3
วิธีดำเนินการวิจัย.....	7
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	7
คำอธิบายศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย.....	8
บทที่	
2. ปรัชญ์นัวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง.....	10
ความสำคัญของสารนิเทศ.....	10
การแสวงหาสารนิเทศ.....	11
แหล่งสารนิเทศ.....	13

ช่องทางการแสวงหาสารนิเทศ..... 14

สารนิเทศอาชีพ..... 17

 สารนิเทศด้านการศึกษา..... 17

 สารนิเทศด้านอาชีพ..... 18

 สารนิเทศด้านสังคม..... 18

สารนิเทศอาชีพในโรงเรียนมัธยมศึกษา..... 19

 การแสวงหาสารนิเทศอาชีพและการแสวงหาสารนิเทศเพื่อการตัดสินใจ
 เลือกคณะของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6..... 22

 หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย..... 25

บทที่

3. วิธีดำเนินการวิจัย..... 29

 กลุ่มตัวอย่าง..... 29

 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย..... 30

 การเก็บข้อมูล..... 35

 การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้..... 35

บทที่

4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล..... 37

 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม..... 37

 จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม..... 38

 ลักษณะของผู้ตอบแบบสอบถาม..... 40

 แผนการหลังจบการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6..... 42

 การแสวงหาสารนิเทศเพื่อการตัดสินใจเลือกคณะที่จะศึกษาต่อ
 ในสถาบันระดับอุดมศึกษา..... 58

 สารนิเทศที่ผู้ตอบแสวงหา..... 58

 แหล่งที่แสวงหาสารนิเทศ..... 69

ช่องทางการแสวงหาสารนิเทศ.....	101
ปัญหาและการแก้ปัญหาในการแสวงหาสารนิเทศ.....	105

บทที่

5. สรุปผลการวิจัย อภิปราย และข้อเสนอแนะ.....	118
สรุปผลการวิจัย.....	118
ประยุกต์ผลการวิจัย.....	135
ข้อจำกัดในการวิจัย.....	137
แนวทางการวิจัยในอนาคต.....	137
รายการอ้างอิง.....	138
ภาคผนวก.....	141
ประวัติผู้เขียน.....	150

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย


สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1. จำนวนโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร.....	4
2. จำนวนประชากร (นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6) ในท้องที่การศึกษา เขต 5 จำแนกตามโรงเรียน.....	5
3. จำนวนกลุ่มตัวอย่าง.....	6
4. แบบสอบถามที่ส่ง ได้รับคืน และนำมาวิเคราะห์ จำแนกตามโรงเรียน.....	39
5. ผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามแผนการเรียนและโรงเรียน.....	41
6. แผนการเรียนเมื่อเรียนจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำแนกตามแผนการเรียน.....	43
7. อาชีพที่ผู้ตอบแบบสอบถามประสงค์จะประกอบเมื่อจบการศึกษา ระดับอุดมศึกษา จำแนกตามแผนการเรียน.....	46
8. คณะในสถาบันอุดมศึกษาที่ผู้ตอบแบบสอบถามเลือกเป็นอันดับที่ 1 จำแนกตามแผนการเรียน.....	49
9. สถาบันระดับอุดมศึกษาที่ผู้ตอบแบบสอบถามประสงค์เข้ารับการศึกษา จำแนกตามแผนการเรียน.....	52
10. อาชีพที่ผู้ตอบแบบสอบถามประสงค์จะประกอบเมื่อจบการศึกษา ระดับอุดมศึกษา จำแนกตามคณะที่เลือกเป็นอันดับที่ 1.....	54
11. การแสวงหาสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจเลือกคณะ เพื่อศึกษาต่อ จำแนกตามเนื้อหาสารสนเทศและแผนการเรียน.....	63
12. สารนิเทศที่ช่วยมากที่สุดในการตัดสินใจเลือกคณะ จำแนกตามแผนการเรียน.....	68
13. การแสวงหาสารสนเทศจากแหล่งต่าง ๆ เพื่อการตัดสินใจเลือกคณะ.....	71
14. แหล่งที่ผู้ตอบหาสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจเลือกคณะ จำแนกตามแผนการเรียน.....	74

15.	แหล่งที่ผู้ตอบได้สารนิเทศเพื่อการตัดสินใจเลือกคณะ จำแนกตามแผนการเรียน.....	78
16.	รูปแบบสารนิเทศในการแสวงหาสารนิเทศจากแหล่งสถาบัน จำแนกตามแผนการเรียน.....	82
17.	แหล่งที่ให้สารนิเทศเพื่อการตัดสินใจเลือกคณะมากที่สุด.....	85
18.	ความพึงพอใจต่อสารนิเทศที่ได้รับจากแหล่งที่ให้สารนิเทศ เพื่อการตัดสินใจเลือกคณะ จำแนกตามแผนการเรียน.....	89
19.	ความชอบแหล่งสารนิเทศที่ช่วยในการตัดสินใจเลือกคณะมากที่สุด จำแนกตามแหล่งสารนิเทศ.....	92
20.	สาเหตุในการเลือกแหล่งที่ช่วยในการตัดสินใจเลือกคณะมากที่สุด จำแนกตามแหล่งสารนิเทศ.....	97
21.	การแนะนำผู้อื่นให้ใช้แหล่งสารนิเทศ.....	99
22.	ช่องทางสารนิเทศที่ผู้ตอบใช้ในการแสวงหาสารนิเทศ จำแนกตามแผนการเรียน.....	103
23.	สภาพปัญหาในการแสวงหาสารนิเทศเพื่อการตัดสินใจ เลือกคณะ.....	107
24.	ปัญหาในการแสวงหาสารนิเทศเพื่อการตัดสินใจเลือกคณะ จำแนกตามแผนการเรียน.....	109
25.	วิธีแก้ปัญหที่เกิดจากการแสวงหาสารนิเทศ.....	111
26.	การแก้ปัญหาจากการแสวงหาสารนิเทศเพื่อการตัดสินใจ จำแนกตามปัญหาที่สำคัญที่สุด.....	115
27.	สรุปสารนิเทศที่แสวงหา และสารนิเทศที่ช่วยในการตัดสินใจเลือกคณะ จำแนกตามแผนการเรียน.....	122
28.	สรุปการแสวงหาสารนิเทศจากแหล่งสารนิเทศ.....	128

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
1.	ขั้นตอนการแสวงหาสารนิเทศของผู้ที่รู้ความต้องการ.....	11
2.	องค์ประกอบของกระบวนการสื่อสาร.....	15
3.	ช่องทางการแสวงหาสารนิเทศ.....	16



ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย